

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoCsp/19/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119307701
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Benkovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:6119307701.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Benkovičovej a sudcov JUDr. Ľubice Bundzelovej a Mgr. Matúša Staríčka, v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, zastúpený: Remedium Legal, s.r.o., IČO: 53 255 739, so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom obec C. D., o zaplatenie 734,74 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 21Csp/189/2019-233 zo dňa 08.11.2022, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovanému nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Dunajská Streda, ako súd prvej inštancie, odvolaním napadnutým rozsudkom zamietol žalobu o zaplatenie sumy 734,74 eura s príslušenstvom (I. výrok). O trovách konania rozhodol tak, že žalobca má nárok voči žalovanému na náhradu trov konania v rozsahu 70,10 % (II. výrok).

2. Prvoinštančný súd vec právne posúdil podľa § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3, 5, § 53 ods. 9, § 517 ods. 1, 2, § 565 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“), § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách (ďalej aj „zákon o bankách“), § 1 ods. 2, § 7 ods. 1, 2, § 11 ods. 2, § 17 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej aj „ZoSÚ“), § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. a dospel k záveru o nedôvodnosti nároku žalobcu z dôvodu nepreverovania bonity žalovaného ako spoludlžníka. Prvoinštančný súd uviedol, že pôvodný veriteľ sa zaviazal žalovanému poskytnúť spotrebiteľský úver a žalovaný sa zaviazal ho vrátiť s dohodnutými úrokmi úveru, predmetný vzťah je vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy. Krajský súd, ako súd odvolací v predchádzajúcom rozhodnutí nariadil prvoinštančnému súdu skúmať aktívnu legitimáciu žalobcu, ktorý na pojednávaní uviedol, že rozhodnou splátkou pre zosplatenie úveru bola splátka augustová, t. j. splátka splatná dňa 20.08.2016, ktoré tvrdenie bolo nesporné, preto prvoinštančný súd z neho vychádzal. K zosplateniu úveru došlo listom zo dňa 31.10.2016, preto mal prvoinštančný súd za preukázané splnenie predpokladov na zosplatenie úveru podľa § 53 ods. 9 a § 565 OZ, po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a po výzve na zaplatenie dlžnej sumy splátok (dňa 04.10.2016). Napriek uvedenému konštatoval absenciu aktívnej vecnej legitimácie žalobcu, ktorý opačný názor nevyjadril odvolací súd ani v zrušujúcom uznesení, pričom zo samotnej zmluvy o úvere a ani z obsahu spisu nevyplýva preverovanie žalobcom bonity dlžníkov pred vstupom do zmluvného vzťahu. Poukázal na žiadosť o úvere „dobrá pôžička“ podľa ktorej, dlžník 1/ mal jediný príjem z invalidného dôchodku vo výške 230,- eur mesačne. Zo žiadosti o úver dobrá pôžička vyplýva, že dlžník 1/ mal jediný príjem z invalidného dôchodku vo výške 230,- eur mesačne a splácal splátky v sume 193,- eur mesačne. Žalovaný bol zamestnaný, mal príjem 340,- eur mesačne, iné úvery nesplácal a žil v

spoločnej domácnosti s rodičmi (dlžníkom 1/). Dlžník 1/ a žalovaný mali spolu príjem vo výške 570,- eur mesačne, splácali 193,- eur mesačne na predchádzajúcich úveroch, t. j. po odrátaní výdavkov na úvery mali obaja dlžníci spolu mesačný príjem vo výške 377,- eur. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní dňa 08.11.2022 uviedol, že z praktických dôvodov sa na zisťovanie bežných nákladov spotrebiteľa používa životné minimum. Výška životného minima od 01.07.2014 bola 198,09 eura mesačne na jednu plnoletú fyzickú osobu, t. j. spolu 396,18 eura mesačne na dlžníka 1/ a žalovaného ako spoludlžníka. Ak by teda pôvodný veriteľ - právny predchodca žalobcu riadne zisťoval bonitu dlžníkov, zistil by, že ich príjem po odpočítaní splátok úverov nedosahuje ani výšku životného minima na oboch z dlžníkov (dlžník 1 a žalovaný ako spoludlžník), a že teda nie sú dostatočne bonitní na poskytnutie ďalšieho úveru. Postup žalobcu nezodpovedal odbornej starostlivosti, preto nebol oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie úveru, nemohlo dôjsť teda k jeho riadnemu zosplateniu a výzva na úhradu dlžnej sumy zo dňa 31.10.2016 tak bola právne neúčinná. Pohľadávka žalobcu nebola po konečnom termíne splatnosti a ani sa nestala splatnou pred termínom konečnej splatnosti, preto nebolo možné pohľadávku postúpiť na tretiu osobu, z ktorých dôvodov zmluva o postúpení pohľadávky je neplatná. Pohľadávka voči žalovanému nebola na žalobcu riadne prevedená, z ktorého dôvodu nemá žalobca v konaní aktívnu vecnú legitímáciu.

3. O trovách prvoinštančného konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), vzhľadom na pomer úspechu a neúspechu žalobcu v konaní, ktorého celkový úspech predstavoval 70,10 % (85,05 % úspech - 14,95 % neúspech).

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie a žiadal, aby odvolací súd zmenil rozsudok prvoinštančného súdu tak, že žalobe vyhovie, eventuálne ho zruší a vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Podstatou odvolacích námietok žalobcu bolo nesprávne právne posúdenie veci, nesprávne skutkové zistenia na základe vykonaných dôkazov a nesprávny procesný postup znemožňujúci mu, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Nestotožnil sa so záverom prvoinštančného súdu, že jeho právny predchodca pred vstupom do zmluvného vzťahu riadne nepreveroval schopnosť spotrebiteľa riadne splácať úver (bonitu), keďže odborná starostlivosť bola zachovaná a v rámci kontraktačného procesu nedošlo k porušeniu žiadnej povinnosti postupcu, pretože pri posúdení bonity žalovaného boli do úvahy vzaté všetky dostupné informácie, vrátane údajov zo spoločného bankového/úverového registra. Výsledkom posúdenia schopnosti žalovaného splácať úver bol jednoznačný záver o jeho platobnej schopnosti. Poukázal na ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ, podľa ktorého je úver bezúročný a bez poplatkov v prípade hrubého porušenia povinnosti, za ktoré sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopností spotrebiteľa úver splácať. Pokiaľ by veriteľ neskúmal bonitu spotrebiteľa ani jedným z uvedených dôvodov, považoval by sa úver za bezúročný a bez poplatkov. Veriteľ však posudzoval bonitu aspoň jedným zo spôsobov, preto nemohlo dôjsť k hrubému porušeniu povinností. Splnenie povinnosti skúmať bonitu spôsobom prihladenia do databázy vyplýva z predložených listinných dokumentov – obchodných podmienok pre spotrebiteľské úvery a tiež zo žiadosti o úver zo dňa 27.04.2015, ktoré boli neoddeliteľnou súčasťou zmluvy. Na pravdivosť postupov banky žalobca preukázal, kedy súdu doručil výstup z bankového systému ohľadne skúmania bonity, ako aj výpis z úverového registra, preto prvoinštančný súd nesprávne vyhodnotil predložené dôkazy, resp. na ne vôbec neprihliadol. Zároveň je dôležité, aby bol dopyt vykonaný v čase posudzovania bonity a podpisovania zmluvy, teda dňa 27.04.2015, čo sa udialo a existuje záznam v kolónke dátum vytvorenia, ktorý predchádzal posúdeniu (podpisaniu zmluvy), ktorý nebol starší ako 30 dní, nakoľko výpis z úverového registra sa zhoduje s dátumom podpisu zmluvy, t. j. dňa 27.04.2015 o 15:47 hod. Bol vykonaný teda dopyt v deň podpisu zmluvy a bonita bola správne vypočítaná. Tiež podaním zo dňa 22.09.2021 doplnil dokazovanie tým, že predložil výpisy z dopytov do úverového registra dlžníka 1/ a spoludlžníka – žalovaného, teda posúdenie schopnosti splácať úver dlžníkov postupcom bolo náležite vykonané, neboli skúmané len ich príjmy/výdavky, ale bonita bola overovaná aj odpovedaním na vopred pripravované otázky formulované postupcom, v počte až 23 otázok ohľadom posudzovania schopností dlžníkov splácať úver. Prvoinštančný súd sa podaním a skúmaním bonity na základe predložených dôkazov v odôvodnení svojho rozhodnutia vôbec nevysporiadal, z ktorého dôvodu má pochybnosti, či okresný súd vôbec prihliadol na všetky predložené dôkazy ním. Primárna návratnosť bola overovaná zo žiadosti o úver, deklarovaného druhu a výšku dôchodku žiadateľa banka overila

z externého nezávislého zdroja a akceptovala dôchodok vo výške 230,- eur, deklarovany pomer a príjem spolužiadateľa overila z externého nezávislého zdroja a akceptovala príjem vo výške 340,- eur, mala k dispozícii kompletne informácie o úverových záväzkoch klientov zo spoločného úverového registra informácií, žiadateľ uvádzal rodinný stav ženatý, žiadne vyživované deti a spolužiadateľ rodinný stav slobodný, finančná analýza platná v tom čase bola vyhovujúca pre výšku úveru 5 000,- eur na 9 rokov s mesačnou splátkou 69,- eur. Existujúce splátky úverov a úverová história žalovaného bola overená dopytom sociálnej poisťovne a do spoločného registra bankových informácií. Záver prvoinštančného súdu o nedostatočnom overovaní bonity žalovaného považoval za zmätočné, keď žalobcovi zo žiadneho ustanovenia nevyplýva povinnosť skúmať výdavky na životné potreby ako strava, ošatenie, cestovné náklady na cestu do práce, náklady na lieky, bývanie, energie a pod., z ktorého dôvodu si okresný súd uložil ustanovenia SoSÚ neprímerane extenzívne a za vybočujúce z medzí zákona. Bonitu žalovaného teda riadne skúmal, pričom jeho tvrdenie bolo počas celého konania medzi stranami sporu nesporné, nakoľko žalovaný ho nerozporoval a nepoprel ani jedno z tvrdení ohľadom skúmania bonity. Napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu v časti skúmania bonity považoval za prekvapivý a nepredvídateľný, kedy za nespornosti skutkových tvrdení podložených dôkazmi bez akejkoľvek procesnej aktivity žalovaného tieto sám iniciatívne a tendenčne poprel a dospel k svojvoľnému záveru o neskúmaní bonity postupom. Súdne rozhodnutie neposkytuje v takom prípade stranám sporu právnu istotu a spravodlivé rozhodnutie ich sporu v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou, ale je v rozpore so základnými princípmi CSP a prispieva k rozdeľovaniu už beztak nejednotnej súdnej praxe v totožných veciach. Zároveň poukázal na rozhodnutia iných odvolacích súdov a to konkrétne Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 6CoCsp/37/2020 z 23.06.2021, Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 17CoCsp/52/2020 z 25.02.2021, sp. zn. 17CoCsp/54/2020 z 28.01.2021. Jeho právny predchodca vykonal obidva zákonné postupy ohľadne overovania bonity spotrebiteľa, pričom zákon uvádza, že za hrubé porušenie sa považuje nevykonanie jedného z daných postupov. Napadnuté rozhodnutie považoval za prekvapivé a bola ním poskytnutá prehnaná ochrana spotrebiteľovi za nespornosti skutkového stavu, keďže prvoinštančný súd ako arbiter procesu evidentne daným postupom prevzal zastupovanie slabšej strany, ktorý postup mu z ust. § 295 CSP neumožňuje. Daným postupom došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, keďže v skutkovom prípade, kedy pôvodný veriteľ splnil požiadavky zákonodarcu tieto požiadavky aktívne okresný súd zmenil a prispôbil zákonné ustanovenie ohľadne nespornosti otázky skúmania bonity s odbornou starostlivosťou, ktorú ani jedna zo strán netvrdila, s cieľom ochrany spotrebiteľa, ktorú zjavne nepoňal ako ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami, ale ako požiadavku na zastúpenie spotrebiteľa a vyhľadávanie dôvodov pre zamietnutie žaloby a to aj za cenu výkladu zákona, ktorý nie je možný dosiahnuť iným možným spôsobom, než jeho výkladom contra legem. Tým bol naplnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP. Uvedené úzko súvisia s nezávislosťou a nestrannosťou súdu v spotrebiteľských veciach, keďže konajúci okresný súd jednoznačne nad rámec zákona vytváral nadprácu v mene slabšej strany a v pozícii pomyselného zástupcu spotrebiteľa rozporoval skutkové tvrdenia a vytváral podmienky na zamietnutie žaloby. V uvedenom smere poukázal na stanovisko sudcu Milana L'alíka k Nálezu ÚS SR sp. zn. I.ÚS 547/2012.

6. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

7. V dôsledku odvolania Krajský súd v Trnave, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 379, § 380 a § 381 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario s použitím § 219 ods. 3 CSP a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

8. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

9. Po oboznámení sa s obsahom spisu a s odvolaním napadnutým rozhodnutím prvoinštančného súdu, odvolací súd konštatuje, že napadnuté rozhodnutie je vecne správne, prvoinštančný súd predmetnú vec skutkovo aj právne správne posúdil.

10. Jedným z odvolacích dôvodov žalobcu bolo nesprávne právne posúdenie veci.

11. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav (uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo 222/2009 zo dňa 26. februára 2010).

12. Nesprávnym právnym posúdením sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie veci konkrétne spočíva v tom, že súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 MCdo 4/2009).

13. Odvolací súd uvádza, že imanentnou súčasťou súdneho konania je preskúmavanie vecnej legitímácie, či už aktívnej, t. j. existencie tvrdeného práva na strane žalobcu, alebo pasívnej, t. j. existencie tvrdenej povinnosti na strane žalovaného. Pod pojmom aktívna vecná legitímácia je potrebné rozumieť také hmotnoprávne postavenie, z ktorého žalobcovi prináleží ním uplatnené právo, resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu tzn. ex offo, a to aj v prípade, že ju žiadna zo strán konania nenamietala. Zistenie nedostatku vecnej legitímácie má za následok zamietnutie žaloby (rozsudok NS SR sp. zn. 2 Cdo 205/2009, z 29.06.2010). V prípade, ak konajúci súd, opomenul vyriešenie otázky existencie vecnej legitímácie, k zodpovedaniu ktorej je konajúci súd ex offo viazaný, protirečí takého konanie obsahu základného práva na súdnu ochranu garantovaného čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj obsahu práva na spravodlivé súdne konanie garantovaného čl. 6 ods. 1 Dohovoru (rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 266/2014). Aktívnu vecnú legitímáciu v spore je možné nadobudnúť aj postúpením pohľadávky, ktorá je predmetom konania.

14. Z ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách jednoznačne vyplýva, že právo banky na postúpenie pohľadávky voči dlžníkovi tretej osobe vznikne až po splnení zákonných podmienok, t. j. omeškanie dlžníka s plnením peňažného záväzku nepretržite dlhšie ako 90 dní napriek písomnej výzve na plnenie (podľa odvolacieho súdu časť druhej vety za bodkočiarkou sa vzťahuje len na možnosť banky postúpiť pohľadávku aj napriek jej čiastočnej úhrade v prípade ak omeškanie klienta presiahlo jeden rok, nemá však vplyv na povinnosť banky písomne vyzvať dlžníka na plnenie). Účelom uvedeného ustanovenia je ochrana klientov pred postúpením pohľadávky voči nim pred splnením na subjekty, ktoré nepodliehajú dohľadu národnej banky. Zákonné predpoklady na vznik práva postúpiť pohľadávku musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky.

15. Podľa odvolacieho súdu predstavuje uvedené ustanovenie špeciálnu úpravu vo vzťahu k všeobecnej úprave postúpenia pohľadávky v OZ.

16. Ide teda o postúpenie pohľadávky buď po konečnom termíne splatnosti, čo nebol prejednávaný prípad, alebo pohľadávky, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Splatnosť pred termínom konečnej splatnosti nastáva v dôsledku zosplatnenia úveru podľa ust. § 53 ods. 9 a § 565 OZ.

17. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

18. Z obsahu spisu vyplýva, že prvoinštančný súd v poradí druhým rozhodnutím rozhodol o nároku žalobcu, a to vo zvyšnej časti, týkajúcej sa sumy 734,74 eura s príslušenstvom, keď pôvodne sa v spore žalobca domáhal zaplatenia sumy 4 916,74 eura, o ktorom nároku bolo rozhodnuté rozsudkom č. k. 21Csp/189/2019-162 zo dňa 08.10.2021 tak, že žalobcovi bola priznaná suma 4 182,- eur s príslušenstvom (l. výrok), vo zvyšku bola žaloba zamietnutá, a to týkajúca sa sumy 734,74 eura s príslušenstvom, pričom predmetné rozhodnutie prvoinštančný súd odôvodnil nedostatočným skúmaním bonity žalovaného žalobcom, z ktorého dôvodu uzavrel predmetný úver za bezúročný a bez poplatkov a teda nárok žalobcu na zvyšok poskytnutého úveru predstavoval len sumu 4 182,- eur (5 000,- eur mínus 818,- eur ako suma zaplatená žalovaným). Odvolací súd rozhodujúci o odvolaní žalobcu proti výrokom II. a III. rozsudku prvoinštančného súdu č. k. 21Csp/189/2019-162 zo dňa 08.10.2021, rozsudok prvoinštančného súdu v napadnutých výrokoch zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a s povinnosťou skúmať prvoinštančným súdom aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu a za tým účelom splnenie podmienok platného postúpenia pohľadávky právneho predchodcu žalobcu s poukazom na otázku platnosti zosplatnenia

úveru vzhľadom na poslednú splátku zaplatenú žalovaným v mesiaci apríl 2016, pričom k výzve na úhradu dlžnej sumy a následne k zosplatneniu úveru právnym predchodcom žalobcu došlo v mesiaci október 2016.

19. Prvoinštančný súd napriek intenciám odvolacieho súdu opakovane uzavrel, že došlo k platnému zosplatneniu úveru a teda boli splnené predpoklady podľa § 53 ods. 9 a § 565 OZ, k zosplatneniu došlo po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a po výzve na zaplatenie dlžnej sumy splátok dňa 04.10.2016, keď k zosplatneniu malo dôjsť listom zo dňa 31.10.2016, a to pre splátku, ktorá nebola zaplatená v mesiaci august 2016 – dňa 20.08.2016. Nárok žalobcu však vo zvyšnej časti zamietol pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie na podanie žaloby z dôvodu neskúmania bonity právnym predchodcom žalobcu, ktoré dôvody uviedol v bode 37 odôvodnenia svojho rozhodnutia. Pre neskúmanie bonity, a teda nekonania s odbornou starostlivosťou podľa názoru prvoinštančného súdu nebol oprávnený pôvodný veriteľ žalobcu úver zosplatiť, z ktorého dôvodu výzva na úhradu dlžnej sumy zo dňa 31.10.2016 bola právne neúčinná a pohľadávka nebola po konečnom termíne splatnosti a ani sa nestala splatnou pred termínom konečnej splatnosti, z ktorého dôvodu nebola platná zmluva o postúpení pohľadávky. Právny predchodca žalobcu ako právny nástupca pôvodného žalobcu – Poštovej banky, a. s. sa stal nositeľom pohľadávky na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 09.04.2020, pričom jeho právny predchodca uzavrel dňa 27.04.2015 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, dobrá pôžička, s dlžníkmi E. B., ako dlžníkom 1/ a spoludlžníkom – žalovaným, predmetom ktorej zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 5 000,- eur, s mesačnými splátkami vo výške 69,- eur, s počtom splátok 108, s dátumom konečnej splatnosti dňa 20.04.2024, s prvou splátkou dňa 20.05.2015. Z predmetného úveru bola zaplatená suma 818,- eur. Z výzvy na zaplatenie dlžnej sumy zo dňa 04.10.2016 (na č. I. 15 spisu) vyplýva, že právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy vo výške 391,20 eura ku dňu 03.10.2016, zároveň ho upozornil na možnosť predčasného zosplatnenia úveru, čo učinil výzvou zo dňa 31.10.2016, v ktorej výzve uviedol výšku dlžnej sumy 4 916,74 eura. Podľa aktuálneho stavu úveru (na č. I. 10 spisu) bola posledná úhrada poskytnutého úveru uskutočnená dňa 20.04.2016 vo výške 59,- eur a pred uvedeným dátumom boli uhrádzané splátky vo výške 69,- eur.

20. K odvolaciemu dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým tvrdeniam [§ 365 ods. 1 písm. f) CSP], odvolací súd dodáva, že tento odvolací dôvod nebol zistený, pretože okresný súd vychádzal zo všetkých dôkazov, ktoré posúdil vo vzájomnej súvislosti, ako aj jednotlivo a ustálil správny skutkový stav, čoho dôkazom je aj bod 9 a 37 odôvodnenia rozsudku okresného súdu, ktorý posudzoval dôkazy predložené žalobcom.

21. K odvolacím dôvodom, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces [§ 365 ods. 1 písm. b) CSP].

22. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

23. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca, činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj napr. R 129/1999, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012, 5 Cdo 90/2017, 3 Cdo 186/2017). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

24. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (porov. rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 252/04). Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktoré predkladá účastník konania (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/218/2010).

25. V zmysle konštantnej judikatúry súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu (porov. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/238/2008). Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie uvedené definičné znaky náležitého odôvodnenia súdneho rozhodnutia spĺňa.

26. Odvolací súd nezistil naplnenie ani tohto odvolacieho dôvodu, pretože súd prvej inštancie sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia vysporiadal s vyhodnotením dôkazného bremena žalobcu v bode 37 odôvodnenia rozsudku.

27. Podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

28. Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bezpoplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch, rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

29. Sankcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru sa vzťahuje aj na následky hrubého porušenia povinnosti konať s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ (veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, berúc do úvahy predovšetkým zákonom stanovené kritériá podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ).

30. Pokiaľ ide o konštatovanie prvoinštančného súdu o nedostatočnom skúmaní bonity právnym predchodcom žalobcu, s uvedeným odvolací súd súhlasí a stotožňuje sa s jeho dôvodmi uvedenými v bode 37 až 39 odôvodnenia rozhodnutia.

31. Odvolací súd však v prejednávanej veci dospel k záveru, že prvoinštančný súd sa napriek pokynom vyjadrenými v uznesení na č. I. 218 spisu nedostatočne zaoberal otázkou platného zosplatnenia úveru, ktoré jeho závery sú uvedené v bode 34 odôvodnenia rozsudku nesprávne a odvolací súd má za to, že právny predchodca žalobcu predmetný úver neplatne zosplatnil, pretože pri zosplatnení pre splátku dňa 20.08.2016 neboli splnené podmienky stanovené v ust. § 53 ods. 9 a § 565 OZ, teda nedošlo k uplynutiu lehoty troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, z ktorého dôvodu výzva zo dňa 04.10.2016, upozorňujúca žalovaného na možnosť zosplatnenia úveru, ako aj zosplatnenie úveru listom zo dňa 31.10.2016 sú neúčinné a nevyvolali následky zosplatnenia úveru. Z daného dôvodu teda nemohlo dôjsť ani k platnému postúpeniu pohľadávky právnym predchodcom žalobcu na žalobcu, ktorý tak nemal aktívnu vecnú legitímáciu v spore. Odvolací súd už v zrušujúcom uznesení v bode 24 odôvodnenia uviedol výklad pre zosplatnenie úveru v zmysle ust. § 565 v spojení s § 53 ods. 9 OZ, avšak prvoinštančný súd sa uvedeným neriadil, no napriek uvedenému rozhodol vecne správne, keď žalobu

žalobcu vo zvyšnej časti zamietol, a to z dôvodu neskúmania bonity právnym predchodcom žalobcu, ale prioritne mohol predmetný návrh zamietnuť z iných dôvodov.

32. Odvolacie námietky žalobcu ohľadne skúmania bonity považoval odvolací súd za nerelevantné, pričom ním predložené dôkazy absolútne nepreukazujú skúmanie bonity právnym predchodcom s odbornou starostlivosťou a to s poukazom na výšku úveru, výšku splátky, ako aj zadlženosť dlžníka č. 1, ktorý síce nie je stranou sporu, ako vyplýva z výpisu z registra klientských informácií na č. I. 131 spisu tento už splácal úver poskytnutý vo výške 7 000,- eur s mesačnou splátkou vo výške 193,- eur, čo nemožno považovať za preukázanie schopnosti dlžníkov predmetný úver splácať, vzhľadom na ich nízke príjmy zistené prvoinštančným súdom zo žiadosti o úver na č. I. 125 spisu.

33. Odvolací súd vzhľadom na uvedené závery nesúhlasí s odvolacou námietkou žalobcu o porušení práva na spravodlivý proces s tým, že prvoinštančný súd nesporné skutočnosti sám z vlastnej iniciatívy považoval za sporné, keď otázku aktívnej vecnej legitímácie, ktorej základom je platné postúpenie pohľadávky, skúma súd ex offo a i keď sa prvoinštančný súd touto záležitosťou nezaoberal správne, predmetný nárok žalobcu považoval za nedôvodný z iných dôvodov, s ktorými však odvolací súd súhlasí, avšak napadnutý rozsudok potvrdzuje aj z iných dôvodov.

34. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody, v spojení s odôvodnením rozsudku prvoinštančným súdom, odvolací súd napokon dospel k záveru, že ani jeden z odvolacích dôvodov uplatnených žalobcom nebol naplnený.

35. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie v I. výroku ako vecne správny, vrátane závislého a vecne správneho II. výroku o náhrade trov prvoinštančného konania podľa § 387 ods. 1 CSP, potvrdil.

36. Pri rozhodovaní o trovách tohto odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP, z ktorého vyplýva: „O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.“ Odvolací súd pri svojom rozhodovaní aplikoval zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu) vyplývajúcu z ustanovenia § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého: „Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.“ V predmetnom prípade bol v odvolacom konaní plne úspešný žalovaný, preto by mu podľa § 255 ods. 1 CSP vznikol nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania v rozsahu 100 %, avšak odvolací súd nezistil vznik trov žalovaného, preto mu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

37. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Trnave, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).